

Hvordan bidra til positiv samfunnsutvikling i Østre Agder regionen? – en felles øvelse

Oppdrag fra styret til formannskapene
i Østre Agder samarbeidet

15. januar 2020 hadde de åtte Østre Agder kommunene felles formannskapssamling på Universitetet i Agder, Campus Grimstad. Tema for dagen var «vertskapsrollen» og tilbakemeldingene etter samlingen var at vi ønsker vekst i folketall og næringsliv i regionen og vi må se nærmere på hva som skal til for å oppnå det.

Østre Agder regionen har et felles bo- og arbeidsmarked der alle kommunene må ivareta muligheter og møte utfordringer. Hvilke forutsetninger har vi, og hva må iverksettes for å oppnå en god utvikling? På bakgrunn av dette ble det på neste styremøte i Østre Agder samarbeidet vedtatt å følge opp arbeidet slik:

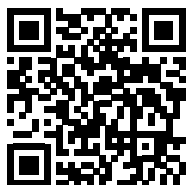
Sak 02/20 – Vedtak:

Styret ber om at det utarbeides et notat med bakgrunn i problemstillinger som framkom under samlingen og drøftingen rundt bordene. Dette må egne seg til drøfting i formannskapene. Intensjonen bak dette skal være å skape diskusjon om forutsetningene som må på plass for å skape en positiv nærings- og samfunnsutvikling i hele regionen. Det skal legges vekt på positiv vinkling av regionens muligheter. Notatet skal ha et regionalt perspektiv på etableringen av arbeidsplasser ut fra et perspektiv på Østre Agder som et felles bo og arbeidsmarked. Intensjonen bak drøftingen i formannskapene er å skape et trykk for i fellesskap å jobbe med muligheter og utfordringer i samfunnsutviklingen.

Bestillingen:

Vedtaket innebærer at styret ønsker å innhente synspunkter fra formannskapene. Folderen er utarbeidet med bakgrunn i innspill fra formannskapssamlingen og fra næringssektoren, ment som en «veileder» for å strukturere synspunktene som styrevedtaket etterspør.

Ønsket fra styret er at det igangsette arbeidet skal styrke tilliten mellom kommunene i Østre Agder.

Dette er også tilgjengelig på:
www.ostreagder.no/veileder

Leveringen trinn for trinn:

Trinn 1: Bruk folderen for å strukturere egne tanker, diskuter i gruppemøter og med aktuelle samarbeidspartnere. Ta notatene med på formannskapsmøtet.

Trinn 2: På formannskapsmøte i oktober diskuteres saken og dere kommer da frem til de tiltak som ønskes prioritert fra deres kommune.

Trinn 3: Ordfører sender kommunens samlede innspill til Østre Agder sekretariatet.

Trinn 4: Sekretariatet utarbeider sak med bakgrunn i innspillene og regionrådet behandler saken deretter i styremøte. Styret tar da stilling til hvordan innspillene skal brukes videre i arbeid med nærings- og samfunnsutvikling i regionen.

#Agder2030

Hvert formannskapsmedlem får utdelt dette heftet og tilsendt en e-post om oppdraget. I heftet er det avsatt plass til egne refleksjoner. Hvert formannskap sender inn én felles besvarelse.

Dagens fortrinn Østre Agder regionen:

Opplistingen nedenfor er blant annet basert på innspill på formannskapssamlingen 15.01.2020.

- Universitet i Agder (UiA) - er lokalisert til regionen med spisskompetanse innen helse og teknologi. I4Helse og Mechatronics Innovation Lab. Ca 3000 studenter i regionen
- Havforskningsinstituttet, Forskningsstasjon Flødevigen og Blått kompetansesenter Sør
- Sørlandet sykehus HF- Arendal med landsledende kompetanse og med særdeles gode behandlingsresultater blant annet innen hjertelidelser
- LOS- fullført og bestått,- prosjekt mot drop-out i Åmli- bra resultater
- Nye spennende videregående opplæringstilbud ved Sam Eyde vgs., Dahlske vgs., Tvedestrand vgs.
- Nytt Agder fengsel, avdeling Froland
- Vegårshei Ski- og aktivitetssenter
- Flerbrukshallene Sparebanken Sør Amfi Grimstad og Sør Amfi Arendal
- Frolandia svømmehall
- Vitensenteret Sørlandet Arendal
- Den Lille Dyrehage
- Arendal havn, terminal Eydehavn
- Arendal lufthavn Gullknapp, med privat pilotskole
- Bergene Holm as avd. Nidarå
- Ulike tekniske spisskompetansemiljøer innenfor maritime næringer
- Verdens største gjensidige maritime forsikringsselskap- GARD
- Raet nasjonalpark og Blått kompetansesenter Sør
- Ny E18 Kristiansand – Grimstad og Arendal – Tvedestrand
- Skatteetatens IT- og servicepartner
- Tunge faglige kompetansemiljøer Fylkesmannen, Statens vegvesen, Kystverket, mfl.
- Landets viktigste årlige politiske arena gjennom Arendalsuka
- TEDxArendal
- Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) avd Landvik
- Profilerte produkter som Nøgne Ø og Arendal bryggeri 1834-serien
- Spisskompetanse på miljøutfordringen gjennom GRID-Arendal og deres FN-nettverk
- Future Materials – nasjonalt utviklings- og testsenter for fremtidens materialer
- Ny samlokalisert fagskole fra 2022
- Nasjonalt ledende klynger og lokale bedriftsnettverk; Eyde, NODE, USUS, Digin, STN, mfl.

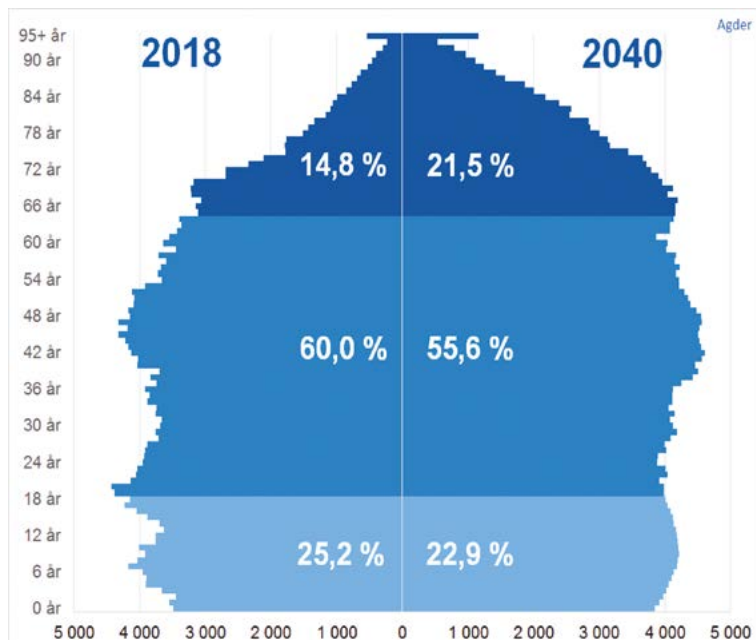
Det finnes flere fortrinn. Fyll på med det du mener bør få ekstra oppmerksomhet.

*Mine
innspill til
formannskaps-
møtet*

Styret ønsker at prosessen starter med positive faktorer som kan bidra til ønsket utvikling.

Likevel utfordres Østre Agder av:

- Lav deltagelse i arbeidslivet (69,3% i Gjerstad til 74,3% i Vegårshei) – landsgjennomsnitt 76,2%
- For få heltidsstillinger
- For få fullfører videregående skole
- Aldrende befolkning; 2018-14,8% over 66 år, 2040 – 21,5% over 66 år
- Aldersbæreevne; 4 yrkesaktive pr pensjonist i 2018, 2,6 pr. pensjonist i 2040
- Utfordringer innen levekår og likestilling
- Negativ medieomtale
- Lav verdiskaping i Aust-Agder om lag kr 60.000 lavere i forhold til resten av landet utenom Oslo
- Få kommuner med betydelig vekst i folketallet fra 2014-2019. To med nedgang
- Liten vekst i reiselivsnæringen i forhold landet som helhet
- Likestillingen i arbeids- og samfunnsliv er statistisk svak

Befolkningssammensetning på Agder i 2018 og 2040

Det finnes flere utfordringer. Fyll på med det du mener bør få ekstra oppmerksomhet.

Mine innspill til formannskaps-møtet

Mulige tiltak for å møte utfordringene:

Opplistingen nedenfor er blant annet basert på innspill på formannskapssamlingen 15.01.2020.

- Videreutvikle et image som en moderne og utviklingsorientert region
- Videreutvikle et inkluderende arbeidsliv som bygger på heltidsstillinger og som kjennetegnes av økt kvinnelig og mannlig yrkesdeltakelse
- Initiere flere kompetanseprosjekt innenfor rammen av privatsektor, offentlig sektor og universitet, gjerne med bred deltakelse
- Bidra til at kvinners plass i arbeidslivet styrkes gjennom en heltidskultur og egne program for lederutvikling blant kvinner
- Biozin-miljøbasert næringsutvikling med utgangspunkt i lokale ressurser
- Vegård vgs. (ny skole)
- Skape et bredt luftfartsfaglig miljø med basis i mulighetene som er skapt av næringslivet ved Arendal flyplass Gullknapp
- Realisere landsdelens potensial for bærekraftig marin verdiskaping gjennom Blå næringsutvikling- og bygge opp under en kompetansebasert utvikling av marin sektor
- Redusere antall ungdommer som ikke fullfører videregående opplæring
- Styrke infrastrukturen ved videreutvikling av Arendal havn, terminal Eydehavn, Arendal lufthavn Gullknapp, fylkesveinettet og bidra til sammenkobling av Sørlandsbanen og Vestfoldbanen
- Styrke nisjeproduksjon basert på lokale råvarer og kompetanse
- Videreutvikle regionens gjestehavner
- Sikre arealer for blå vekst
- Være ambassadører for regionen Østre Agder på arenaer og møteplasser der beslutninger og prioriteringer foretas
- Skape arenaer for «Sosialt entreprenørskap» som sikter mot å løse samfunnsproblem og gjennom nye løsninger (f.eks; Ferd)
- Dialog med media om beskrivelse av næringslivets virkelighet
- Holdningsskapende arbeid og omdømmebygging
- Forbedre byggesaksbehandlingen i kommunene i dialog med næringsforeninger og næringsdrivende
- Stimulere til etablering av praksisarbeidsplasser i utviklingsorienterte bedrifter og i offentlig sektor, med tanke på rekruttering
- Etablere dialog med lokale virksomheter i finansnæringen om betydning av god nærings- og samfunnsutvikling. Mobilisere disse i utviklingsarbeidet
- Etablere dialog med NHO, Virke og fagbevegelsen om hvordan en sammen skal stimulere til fellessatsinger innenfor utvalgte områder
- Pleie gode samarbeidsrelasjoner til nøkkelvirkosmheter i den enkelte kommune

Oppgave:

Tiltak (i prioritert rekkefølge) formannskapet mener er viktig for å bidra til ønsket utvikling i regionen.

Fyll inn:

Formannskapets samlede bidrag skrives inn på denne siden og sendes sekretariatet ved å klikke på knappen. Send til Siri.Asdal@arendal.kommune.no om ikke knappen virker.

Takk for innspill fra deres kommune

Samarbeid for å nå målene

Målet er å utvikle Agder til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig region i 2030 – et attraktivt lavutslippssamfunn med gode levekår.

Østre Agder
interkommunale politiske råd

www.ostreagder.no